

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 5/2017(6))

**ΠΑΡΑΠΟΝΑ / ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ ΓΙΑ ΠΙΘΑΝΕΣ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ
ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΟΥ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ «EXTRA TV»**

Ημερομηνία Απόφασης: 22 Μαρτίου, 2017

Ενώπιον: κ.κ. Αλέκου Ευαγγέλου, Προέδρου, Ρόνας Πετρή Κασάπη, Αντιπροέδρου, Τάσου Κυρμίτση, Ξενοφάντος Χαραλάμπους, Ισίδωρου Κολώτα, Σέργιου Ποΐζη και Αγγελικής Λαζάρου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει κατόπιν παραπόνων / καταγγελιών τις από μέρους του οργανισμού πιθανές παραβάσεις του άρθρου 26(1)(ε) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 έως 2016 και των Κανονισμών 21(3) και 28(1) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Το πιο πάνω άρθρο αναφέρει:

26.—(1) Οι εκπομπές κάθε αδειούχου τηλεοπτικού ή ραδιοφωνικού οργανισμού πρέπει να διέπονται από τις αρχές—

(ε) του σεβασμού της προσωπικότητας, της υπόληψης και του ιδιωτικού βίου του ατόμου·

Οι πιο πάνω Κανονισμοί αναφέρουν:

21.- (3) Οι σταθμοί υποχρεούνται όπως σ' όλες τις εκπομπές (συμπεριλαμβανομένων και των διαφημίσεων) διασφαλίζουν σεβασμό προς την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη, τον ιδιωτικό βίο, την επαγγελματική επιστημονική κοινωνική καλλιτεχνική πολιτική ή άλλη συναφή δραστηριότητα κάθε προσώπου, η εικόνα του οποίου εμφανίζεται στην οθόνη ή το όνομα του οποίου μεταδίδεται από σταθμό ή γίνεται αναφορά ή μεταδίδονται γι αυτό στοιχεία τέτοια που οδηγούν στην αναγνώριση της ταυτότητάς του. Η πιο πάνω υποχρέωση επεκτείνεται αναφορικά με κάθε άτομο ή την εικόνα γενικά του ανθρώπου ως ατόμου ή μέλους ομάδας.

28. – (1) Τα πρόσωπα που συμμετέχουν ή αναφέρονται σε εκπομπή απολαύουν δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς.

Ύστερα από σχετική απόφαση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου με επιστολή της ημερομηνίας **31.1.2017** έθεσε ενώπιον του οργανισμού τις διερευνώμενες παραβάσεις. Στην εν λόγω επιστολή αναφέρονται, μεταξύ άλλων και τα πιο κάτω:

Εάν επιθυμείτε να υποβάλετε οποιοσδήποτε εξηγήσεις και/ή παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείσθε όπως τις υποβάλετε υποχρεωτικά γραπτώς στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός δεκαπέντε πέντε (15) ημερών, από τη λήψη της παρούσας επιστολής.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να επιθεωρήσετε, προς τον πιο πάνω σκοπό, το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, παρακαλείσθε όπως ενημερώσετε άμεσα την Αρχή και εν πάση περιπτώσει, εντός επτά (7) ημερών από την ημερομηνία λήψης της παρούσας επιστολής, για να καθορισθεί η ημερομηνία και η ώρα της επιθεώρησης.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην καθορισμένη προθεσμία, δύναται να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντησή σας.

Σε περίπτωση, που η Αρχή, μετά την εξέταση όλων των δεδομένων της υπόθεσης, συμπεριλαμβανομένου και του γραπτού υπομνήματος σας, καταλήξει σε εύρημα παράβασης, τότε θα κληθείτε, όπως αποστείλετε γραπτώς τις θέσεις σας για σκοπούς μετριάσμού της κύρωσης.

Οι διερευνώμενες παραβάσεις που τέθηκαν υπόψη του οργανισμού εκτίθενται πιο κάτω στα υποστοιχεία 1 – 3:

1. Στις **17.11.2016**, μεταξύ των ωρών **19:20 – 20:10**, μεταδόθηκε ζωντανή – τηλεφωνική συνέντευξη του Αρχισυντάκτη του Δελτίου Ειδήσεων με τον Αντιπρόεδρο – Βουλευτή της Χρυσής Αυγής Ηλία Κασιδιάρη στο πλαίσιο του Δελτίου Ειδήσεων του οργανισμού, χωρίς ωστόσο αυτό να διέπεται από τον σεβασμό της προσωπικότητας και της υπόληψης του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας Νίκου Αναστασιάδη, για τον οποίο έγινε αναφορά, κατά παράβαση του άρθρου 26(1)(ε) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 έως 2016.

Συγκεκριμένα, κατά τη διάρκεια του Δελτίου Ειδήσεων μεταδόθηκαν, μεταξύ άλλων, τα πιο κάτω:

- Παρουσιάστρια: «Παραμένουμε κυρίες και κύριοι στα της επίσκεψης του Προέδρου Αναστασιάδη στην Αθήνα. Όπως αναφέραμε στο πρώτο μας ρεπορτάζ, ο Πρόεδρος ενημέρωσε όλους τους πολιτικούς αρχηγούς πλην της Χρυσής Αυγής για τις εξελίξεις στο Κυπριακό. Μαζί μας στο στούντιο ο Αρχισυντάκτης του Extra Χρίστος Αριστείδου, ο οποίος θα συνομιλήσει τηλεφωνικά με τον Αντιπρόεδρο και Βουλευτή της Χρυσής Αυγής Ηλία Κασιδιάρη για το θέμα της μη ενημέρωσης της Χρυσής Αυγής για τις

εξελίξεις στο Κυπριακό από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Χρίστο καλησπέρα, ο λόγος σε σένα».

- Χρ. Αριστείδου: «Καλησπέρα Θεώνη, καλησπέρα κυρίες και κύριοι, όντως έχουμε στην τηλεφωνική γραμμή από την Αθήνα τον Αντιπρόεδρο – Βουλευτή της Χρυσής Αυγής τον κύριο Ηλία Κασιδιάρη. Κύριε Κασιδιάρη καλησπέρα σας από την Κύπρο».

[Στο κάτω μέρος της οθόνης προβάλλεται ο τίτλος: ΕΝΟΧΛΗΜΕΝΗ Η ΧΡΥΣΗ ΑΥΓΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΞΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗ].

- Η. Κασιδιάρης: «Καλησπέρα στην ελληνική Κύπρο. Χαίρομαι πολύ που μιλάω μαζί σας. Θυμάμαι τα χρόνια που υπηρέτησα στην 35 μοίρα Καταδρομών στο Σταυροβούνι και είναι πραγματικά τιμή μου να μιλάω σε συνέλληνες της Κύπρου».
- Χρ. Αριστείδου: «Να' στε καλά. Κύριε Κασιδιάρη αντιλαμβάνομαι ότι η Χρυσή Αυγή, κοινοβουλευτικό κόμμα ενοχλήθηκε από το γεγονός ότι ο Πρόεδρος Αναστασιάδης στην ενημέρωση που έκανε σε όλα τα πολιτικά κόμματα, σε όλους τους πολιτικούς αρχηγούς, άφησε πίσω την Χρυσή Αυγή. Πόσο ενόχλησε την Χρυσή Αυγή αυτή η τακτική;»
- Η. Κασιδιάρης: «Δεν μας ενόχλησε καθόλου, διότι η εν λόγω ενημέρωση ήταν στην κυριολεξία ένα θέατρο σκιών και δεν μας έκανε και καμία εντύπωση βεβαίως ότι δεν μας κάλεσε, ότι δεν τόλμησε να μας καλέσει ο Αναστασιάδης, διότι όπως γράφουμε και στην επίσημη ανακοίνωσή μας, **πρόκειται για ένα πολιτικό τουρκοπροσκυνημένο...**».
- Χρ. Αριστείδου: «Ναι, ναι σας παρακαλώ κύριε Κασιδιάρη...».
- Η. Κασιδιάρης: «Ο οποίος...».
- Χρ. Αριστείδου: «Μου επιτρέπετε κάποιους χαρακτηρισμούς παρακαλώ να τους αφήσουμε. Πείτε μας ακριβώς αυτό που νιώθετε».

- Η. Κασιδιάρης: «Όχι, οι χαρακτηρισμοί αυτοί είναι, εμπεριέχονται στην επίσημη ανακοίνωση του κόμματος...».
- Χρ. Αριστείδου: «Την έχω μπροστά μου, αλλά αντιλαμβάνεστε ότι δεν μπορώ να συμμεριστώ τον όρο».
- Η. Κασιδιάρης: «Μα τον Αναστασιάδη, βεβαίως βασίζομαι σε γεγονότα. Εγώ δεν βρίζω και δεν κατηγορώ κανέναν χωρίς να αναφέρομαι σε γεγονότα. **Λοιπόν, ο Αναστασιάδης έχει στόχο να επαναφέρει το Σχέδιο Ανάν, επομένως η πολιτική, η οποία ασκεί είναι εθνοπροδοτική.** Και αυτό θα καταγγέλλαμε εάν μας καλούσαν να πάμε σήμερα στις συναντήσεις αυτές. Δεν τόλμησαν βεβαίως να το κάνουν, γιατί δεν ήθελαν να ακούσουν την αλήθεια. **Και η αλήθεια είναι μία, ότι η πολιτική, η οποία ασκείται σήμερα στο Κυπριακό και από τα εν Ελλάδι πολιτικά κόμματα και από την πλειοψηφία των κομμάτων της Κύπρου είναι μια πολιτική ξεκάθαρα εθνοπροδοτική**».
- Χρ. Αριστείδου: «Ναι αυτός ο όρος είναι κάπως βαρύς, γιατί αντιλαμβάνεστε κύριε Κασιδιάρη και είμαι σίγουρος ότι γνωρίζετε πολύ καλά το Κυπριακό, κατ' αρχήν δεν είναι η πλειοψηφία των πολιτικών κομμάτων που στηρίζουν αυτή τη μορφή λύσης. Υπάρχουν πολλές, πάρα πολλές ανησυχίες σε ό, τι αφορά τα πολιτικά κόμματα...».
- Η. Κασιδιάρης: «Βεβαίως και εδώ να τονίσω ότι συντάσσομαι με τη γραμμή του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου. Το Εθνικό Λαϊκό Μέτωπο στη Βουλή της Κύπρου είναι το αδερφό κόμμα της Χρυσής Αυγής θα έλεγα και πάγια θέση μας είναι ότι πρέπει, αυτό που λέγαμε, αυτό το σύνθημα που λέγαμε πάνω στο Σταυροβούνι όταν πηγαίναμε για τρέξιμο μέχρι την Ιερά Μονή το «ΕΛΛΑΣ ΚΥΠΡΟΣ ΕΝΩΣΙΣ». Αυτή είναι η θέση του Λαϊκού Συνδέσμου Χρυσή Αυγή, αυτή είναι και η θέση του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου. Μιλάμε για επιτέλους να εφαρμοστεί το δόγμα του Ενιαίου Αμυντικού Χώρου. Επιτέλους να έρχονται στα αεροδρόμια της ελεύθερης Κύπρου τα ελληνικά F16. Επιτέλους να προχωρήσουμε σε μια κοινή

αποκλειστική οικονομική ζώνη. Ο ελληνισμός να εκμεταλλεύεται τα ενεργειακά κοιτάσματα που υπάρχουν είτε στην Κύπρο, είτε νοτίως της Κρήτης, ώστε να εξέλθει και η κυρίως Ελλάδα και η Κύπρος από τα δεσμά του μνημονίου. Μιλάμε στην ουσία για μια de facto ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα. Της ελεύθερης Κύπρου, σε πρώτη φάση και εν συνεχεία και του τμήματος που είναι σκλαβωμένο και που το πατάνε ακόμα οι Τούρκοι».

- Χρ. Αριστείδου: «Πείτε μου σας παρακαλώ κύριε Κασιδιάρη, ποιος πιστεύετε εσείς ήταν ο λόγος που ο Πρόεδρος Αναστασιάδης απέφυγε να σας καλέσει για ενημέρωση».
  - Η. Κασιδιάρης: «Γιατί δεν τολμάει να ακούσει τις αλήθειες που λέει η Χρυσή Αυγή. Δεν τολμάει να ακούσει την αντίθετη άποψη, την εθνοκεντρική άποψη και κυριολεκτικά όπως σας είπα **πρόκειται για ένα στημένο παιχνίδι**. Όπως είδατε δεν υπήρχε καμία διαφωνία κανενός πολιτικού κόμματος στην πολιτική Αναστασιάδη. Η μόνη διαφωνία που ακούστηκε ήτανε το ΟΧΙ του δημοψηφίσματος για το Σχέδιο Ανάν, τότε ευτυχώς υπήρχε στην ηγεσία της Κύπρου ένας εθνικός ηγέτης ο Τάσσος ο Παπαδόπουλος, σήμερα δυστυχώς έχει καταπέσει η πολιτική ζωή της Κύπρου και εκπροσωπεί τον κυπριακό ελληνισμό ο Αναστασιάδης, ο οποίος λέει θέλει να επαναφέρει αυτό το σχέδιο. Δυστυχώς τα ίδια συμβαίνουν και στην κυρίως Ελλάδα και τα διεφθαρμένα πολιτικά κόμματα δεν έφεραν καμία αντίρρηση. Εάν πήγαινε η Χρυσή Αυγή στη συγκεκριμένη συνάντηση ο Αναστασιάδης θα άκουγε αλήθειες, οι οποίες κυριολεκτικά θα τον πονούσαν».
2. Στις 17.11.2016, μεταξύ των ωρών 19:20 – 20:10, μεταδόθηκε ζωντανή – τηλεφωνική συνέντευξη του Αρχισυντάκτη του Δελτίου Ειδήσεων με τον Αντιπρόεδρο – Βουλευτή της Χρυσής Αυγής Ηλία Κασιδιάρη στο πλαίσιο του Δελτίου Ειδήσεων του οργανισμού, χωρίς να διασφαλίζεται σεβασμός προς την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη και την πολιτική δραστηριότητα του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας

Νίκου Αναστασιάδη, για τον οποίο έγινε αναφορά, κατά παράβαση του Κανονισμού 21(3) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

3. Στις **17.11.2016**, μεταξύ των ωρών **19:20 – 20:10**, μεταδόθηκε ζωντανή – τηλεφωνική συνέντευξη του Αρχισυντάκτη του Δελτίου Ειδήσεων με τον Αντιπρόεδρο – Βουλευτή της Χρυσής Αυγής Ηλία Κασιδιάρη στο πλαίσιο του **Δελτίου Ειδήσεων** του οργανισμού, χωρίς ο **Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας Νίκος Αναστασιάδης**, στον οποίο έγινε αναφορά, να απολαύσει δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς, κατά παράβαση του **Κανονισμού 28(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

Ο οργανισμός, με επιστολή του Εκτελεστικού του Προέδρου κ. Κούλη Κωνσταντίνου, ημερομ. **1.2.2017 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α')**, υπέβαλε τις θέσεις και τις απόψεις του σε σχέση με την εν λόγω υπόθεση. Σημειώνεται δε ότι, ο οργανισμός δεν εξέφρασε την επιθυμία να επιθεωρήσει το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης.

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιόν μας στοιχεία και περιστατικά, συμπεριλαμβανομένων των γραπτών εξηγήσεων του οργανισμού όπως έχουν εκφρασθεί από τον Εκτελεστικό του Πρόεδρο και κατόπιν προσεκτικής παρακολούθησης της εν λόγω συνέντευξης στο Δελτίο Ειδήσεων, κρίνουμε ότι:

Στις **17.11.2016**, μεταξύ των ωρών **19:20 – 20:10**, μεταδόθηκε ζωντανή – τηλεφωνική συνέντευξη του Αρχισυντάκτη του Δελτίου Ειδήσεων με τον

Αντιπρόεδρο – Βουλευτή της Χρυσής Αυγής Ηλία Κασιδιάρη στο πλαίσιο του Δελτίου Ειδήσεων του οργανισμού, χωρίς ωστόσο αυτό να διέπεται από τον σεβασμό της προσωπικότητας και της υπόληψης του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας Νίκου Αναστασιάδη, για τον οποίο έγινε αναφορά, κατά παράβαση του άρθρου 26(1)(ε) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 έως 2016 (υποστοιχείο 1), χωρίς να διασφαλίζεται σεβασμός προς την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη και την πολιτική δραστηριότητα του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας Νίκου Αναστασιάδη, για τον οποίο έγινε αναφορά, κατά παράβαση του Κανονισμού 21(3) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (υποστοιχείο 2) και χωρίς ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας Νίκος Αναστασιάδης, στον οποίο έγινε αναφορά, να απολαύσει δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς, κατά παράβαση του Κανονισμού 28(1) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (υποστοιχείο 3). (Τα γεγονότα των υποστοιχείων εκτίθενται στις σελίδες 3 - 6 της παρούσας απόφασης).

Αναφορικά με τις γραπτές θέσεις / εξηγήσεις του οργανισμού, όπως αυτές εμπεριέχονται στην επιστολή του Εκτελεστικού του Προέδρου ημερομ. 1.2.2017, η Αρχή επισημαίνει τα ακόλουθα:

Σε σχέση με τον ισχυρισμό του οργανισμού ότι «ήταν μια ατυχής στιγμή για τον σταθμό και μια απαράδεκτη συμπεριφορά εκ μέρους ενός μέλους του ελληνικού κοινοβουλίου την οποία δεν είχαμε την τεχνική δυνατότητα να ελέγξουμε διότι ήταν απευθείας μετάδοση στον αέρα του δελτίου» η Αρχή δεν τον αποδέχεται. Στα γεγονότα όπως αυτά εκτίθενται στον Πίνακα Α' της υπόθεσης ημερομ. 25.1.2017 και συγκεκριμένα στο σημείο όπου ο κ. Κασιδιάρης χαρακτηρίζει τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας «πολιτικό τουρκοπροσκυνημένο» και ο παρουσιαστής κ. Αριστείδου καλεί τον κ. Κασιδιάρη να αφήσει τους χαρακτηρισμούς, ο κ. Κασιδιάρης λέει επί λέξει:

«Όχι, οι χαρακτηρισμοί αυτοί είναι, εμπεριέχονται στην επίσημη ανακοίνωση του κόμματος», για να απαντήσει ο κ. Αριστείδου: «Την έχω μπροστά μου, αλλά αντιλαμβάνεστε ότι δεν μπορώ να συμεριστώ τον όρο». Επομένως, ο οργανισμός ήταν σε θέση να γνωρίζει εκ των προτέρων την επίσημη ανακοίνωση του κόμματος και το περιεχόμενό της και συγκεκριμένα την αναφορά περί «τουρκοπροσκυνημένου Αναστασιάδη», την οποία ήτο αναμενόμενο να επαναλάβει ο κ. Κασιδιάρης, αφού πρόκειται για αναφορά που, όπως έχουμε διαπιστώσει, δεσπόζει στην επίσημη ανακοίνωση του κόμματος ημερομ. 17.11.2016, για την επιλογή του κ. Αναστασιάδη να ενημερώσει όλα τα ελληνικά κοινοβουλευτικά κόμματα πλην της Χρυσής Αυγής, για τις εξελίξεις στο Κυπριακό. Εν πάση περιπτώσει, κρίνουμε ότι δεν θα ήταν δυνατόν να φιλοξενηθεί ο βουλευτής της Χρυσής Αυγής στο Δελτίο Ειδήσεων, χωρίς αυτός να αποδώσει χαρακτηρισμούς στον κ. Αναστασιάδη, ειδικότερα όταν ο κ. Αναστασιάδης επέλεξε να μην συναντηθεί με την Χρυσή Αυγή και επίσης όταν είχαν προηγηθεί επισήμως χαρακτηρισμοί από την επίσημη ιστοσελίδα του κόμματος («Ο οπαδός του Σχεδίου Ανάν και της τουρκοποίησης της Κύπρου Νίκος Αναστασιάδης», «στην προκλητική συμπεριφορά του τουρκοπροσκυνημένου Αναστασιάδη»).

Όσον αφορά στον ισχυρισμό του οργανισμού ότι «κατεβλήθη δυο φορές προσπάθεια κατά την διάρκεια της συνομιλίας του αρχισυντάκτη μας Χρίστου Αριστείδου με τον κύριο Κασιδιάρη να τον σταματήσει, διακόπτοντάς τον» και ότι «Του έκανε παρατήρηση για τους απαράδεκτους χαρακτηρισμούς του τους οποίους αποδοκίμασε εμφαντικά και δηλώνοντας ότι δεν τους συμερίζεται, με αποτέλεσμα στη συνέχεια της συνέντευξης ο κύριος Κασιδιάρης να σταματήσει τους χαρακτηρισμούς αυτούς και να μην τους επαναλάβει», θεωρούμε ότι όντως ο αρχισυντάκτης του Δελτίου επιχείρησε να καλέσει σε τάξη τον κ. Κασιδιάρη, κάτι όμως που δεν επετεύχθη, νοουμένου ότι ακολούθησαν οι αναφορές: «Λοιπόν, ο Αναστασιάδης έχει στόχο να επαναφέρει το Σχέδιο Ανάν, επομένως η πολιτική, η οποία ασκεί είναι εθνοπροδοτική», «Και η αλήθεια είναι μία, ότι η πολιτική, η οποία

ασκείται σήμερα στο Κυπριακό και από τα εν Ελλάδι πολιτικά κόμματα και από την πλειοψηφία των κομμάτων της Κύπρου είναι μια πολιτική ξεκάθαρα εθνοπροδοτική», «πρόκειται για ένα στημένο παιχνίδι», «σήμερα δυστυχώς έχει καταπέσει η πολιτική ζωή της Κύπρου και εκπροσωπεί τον κυπριακό ελληνισμό ο Αναστασιάδης, ο οποίος λέει θέλει να επαναφέρει αυτό το σχέδιο». Μπορεί λοιπόν ο κ. Κασιδιάρης όντως να μην επανέλαβε αυτούσιους τους χαρακτηρισμούς, όμως οι προαναφερθείσες αναφορές με τον τρόπο που έγιναν είχαν το ίδιο νόημα.

Η Αρχή χαιρετίζει το γεγονός ότι ο οργανισμός απολογείται για το συμβάν και σημειώνει τη δέσμευσή του όπως στο μέλλον λαμβάνει όλα τα μέτρα, ώστε να αποφεύγονται από τους φιλοξενούμενους του τέτοιου είδους απαράδεκτες συμπεριφορές. Παρ' όλα αυτά, στην προκειμένη περίπτωση που εξετάζουμε, ο οργανισμός, είχε την ευθύνη και όφειλε κατά την προπαρασκευή του Δελτίου Ειδήσεων να φροντίσει όπως λάβει όλα τα δέοντα μέτρα, ώστε η συζήτηση με τον καλεσμένο του κυλήσει σε κόσμιο επίπεδο, χωρίς χαρακτηρισμούς και δη κατά θεσμών όπως είναι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας.

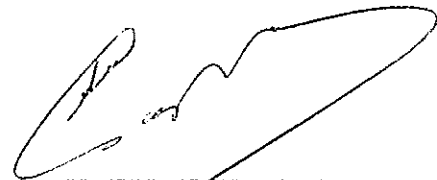
Καταληκτικά, η Αρχή επαναλαμβάνει ότι οι οργανισμοί έχουν υποχρέωση να τηρούν τον προαναφερθέντα Νόμο και Κανονισμούς και κατ' επέκταση την ευθύνη να ρυθμίζουν τη λειτουργία τους με απώτερο σκοπό τη συνεισφορά τους στη βελτίωση του ραδιοτηλεοπτικού πεδίου.

Ενόψει των ανωτέρω, η Αρχή κρίνει και αποφασίζει ότι υπάρχουν παραβάσεις του άρθρου 26(1)(ε) (υποστοιχείο 1) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 έως 2016 και των Κανονισμών 21(3) (υποστοιχείο 2) και 28(1) (υποστοιχείο 3) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 3(2)(ζ), έχει δώσει στον οργανισμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορεί να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλόμενων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή δίνει στον οργανισμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή καλεί τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, όπως υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε επτά (7) μέρες από τη λήψη της παρούσας. Σε περίπτωση που δε ληφθεί απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

(Α. Κ. ΕΥΑΡΤΕΛΟΥ)

Πρόεδρος

Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

κ.π.

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 5/2017(6))

ΠΑΡΑΠΟΝΑ / ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ ΓΙΑ ΠΙΘΑΝΕΣ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ
ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΟΥ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ «EXTRA TV»

Ημερομηνία Απόφασης: 29 Μαΐου, 2017

Ενώπιον: κ.κ. Αλέκου Ευαγγέλου, Προέδρου, Ρόνας Πετρή Κασάπη, Αντιπροέδρου, Τάσου Κυρμίτση, Ξενοφώντος Χαραλάμπους, Ισιδώρου Κολώτα, Σέργιου Ποΐζη και Αγγελικής Λαζάρου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στις 22 Μαρτίου 2017, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αποφάσισε ότι στην παρούσα υπόθεση υπάρχουν παραβάσεις του άρθρου 26(1)(ε) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 έως 2016 και των Κανονισμών 21(3) και 28(1) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Το πιο πάνω άρθρο αναφέρει τα εξής:

26.-(1) *Οι εκπομπές κάθε αδειούχου τηλεοπτικού ή ραδιοφωνικού οργανισμού πρέπει να διέπονται από τις αρχές-*
(ε) *του σεβασμού της προσωπικότητας, της υπόληψης και του ιδιωτικού βίου του ατόμου.*

Οι πιο πάνω Κανονισμοί αναφέρουν τα εξής:

21.-(3) *Οι σταθμοί υποχρεούνται όπως σ' όλες τις εκπομπές (συμπεριλαμβανομένων και των διαφημίσεων) διασφαλίζουν σεβασμό προς την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη, τον ιδιωτικό βίο, την*

επαγγελματική, επιστημονική, κοινωνική, καλλιτεχνική, πολιτική ή άλλη συναφή δραστηριότητα κάθε προσώπου, η εικόνα του οποίου εμφανίζεται στην οθόνη ή το όνομα του οποίου μεταδίδεται από σταθμό ή γίνεται αναφορά ή μεταδίδονται γι' αυτό στοιχεία τέτοια που οδηγούν στην αναγνώριση της ταυτότητας του. Η πιο πάνω υποχρέωση επεκτείνεται αναφορικά με κάθε άτομο ή την εικόνα γενικά του ανθρώπου ως ατόμου ή μέλους ομάδας.

28.-(1) Τα πρόσωπα που συμμετέχουν ή αναφέρονται σε εκπομπή απολαύουν δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς.

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 3(2)(ζ) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2016, είχε δώσει στον οργανισμό το δικαίωμα να υποβάλει τις απόψεις του και μπορούσε να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλομένων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή έδωσε στον οργανισμό την ευκαιρία να υποβάλει τις απόψεις του και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή, με επιστολή της ημερομ. 27.3.2017 κάλεσε τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, να υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε επτά (7) μέρες από την λήψη της επιστολής. Τονίστηκε επίσης ότι σε περίπτωση που δεν ληφθεί απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

Ο οργανισμός, με επιστολή του Γενικού του Διευθυντή κ. Ανδρέα Ζένιου ημερομ. 12.4.2017 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α΄) υπέβαλε τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Αναφορικά με τους ισχυρισμούς του οργανισμού, όπως καταγράφονται στην ως άνω επιστολή του Γενικού του Διευθυντή, η Αρχή παρατηρεί τα εξής:

Σε σχέση με τον ισχυρισμό του οργανισμού ότι θεώρησε αναγκαίο να ενημερώσει σφαιρικά τους τηλεθεατές του αναφορικά με την απόφαση του Προέδρου της Δημοκρατίας να ενημερώσει τους αρχηγούς των Ελληνικών κομμάτων πλην της Χρυσής Αυγής για τις πολιτικές εξελίξεις, με συνέντευξη με εκπρόσωπο της κοινοβουλευτικής ομάδας της Χρυσής Αυγής, η Αρχή δεν διαφωνεί με την εν λόγω πρόθεση του οργανισμού. Εκπλήσσεται παρ' όλα αυτά με την έκπληξη του οργανισμού σε σχέση με τον χαρακτηρισμό που απέδωσε ο κ. Κασιδιάρης στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας («πρόκειται για ένα πολιτικό τουρκοπροσκυνημένο»), αφού ο χαρακτηρισμός αυτός εμπεριέχεται στην επίσημη ανακοίνωση του κόμματος ημερομ. 17.11.2016, την οποία, όπως παραδέχθηκε και ο Αρχισυντάκτης κ. Χ. Αριστείδου στο επίμαχο Δελτίο Ειδήσεων, είχε ήδη μπροστά του. Επομένως, όπως έχουμε επισημάνει και στην απόφασή μας ημερομ. 22.3.2017, ο οργανισμός ήταν σε θέση να γνωρίζει εκ των προτέρων την επίσημη ανακοίνωση του κόμματος και το περιεχόμενό της και συγκεκριμένα την αναφορά περί «τουρκοπροσκυνημένου Αναστασιάδη», την οποία ήτο αναμενόμενο να επαναλάβει ο κ. Κασιδιάρης, αφού πρόκειται για αναφορά που, όπως έχουμε διαπιστώσει, δεσπόζει στην επίσημη ανακοίνωση του κόμματος ημερομ. 17.11.2016, για την επιλογή του κ. Αναστασιάδη να ενημερώσει όλα τα ελληνικά κοινοβουλευτικά κόμματα πλην της Χρυσής Αυγής, για τις εξελίξεις στο Κυπριακό.

Όσον αφορά στον ισχυρισμό του οργανισμού περί της προσπάθειας του κ. Αριστείδου να «συνετίσει» τον κ. Κασιδιάρη θεωρούμε ότι αυτό δεν επετεύχθη, καθώς ακολούθησαν αναφορές όπως: «Λοιπόν, ο Αναστασιάδης έχει στόχο να επαναφέρει το Σχέδιο Ανάν, επομένως η πολιτική, η οποία ασκεί είναι εθνοπροδοτική», «Και η αλήθεια είναι μία, ότι η πολιτική, η οποία ασκείται σήμερα στο Κυπριακό και από τα εν Ελλάδι πολιτικά κόμματα και από την πλειοψηφία των κομμάτων της Κύπρου είναι μια

πολιτική ξεκάθαρα εθνοπροδοτική», «πρόκειται για ένα στημένο παιχνίδι», «σήμερα δυστυχώς έχει καταπέσει η πολιτική ζωή της Κύπρου και εκπροσωπεί τον κυπριακό ελληνισμό ο Αναστασιάδης, ο οποίος λέει θέλει να επαναφέρει αυτό το σχέδιο», οι οποίες είχαν το ίδιο νόημα με τον προηγούμενο χαρακτηρισμό. Σε μια ζωντανή συζήτηση, η ροή των γεγονότων είναι γρήγορη και απρόβλεπτη και επομένως ο παρουσιαστής χρειάζεται να είναι σε εγρήγορση και στις περιπτώσεις εκείνες όπου οι συμμετέχοντες παρεκτρέπονται και ενεργούν αντιδεοντολογικά, να δρα άμεσα και πυροσβεστικά, επαναπροσδιορίζοντας τη συζήτηση στη σωστή της διάσταση.

Εν πάση περιπτώσει, το γεγονός ότι ο οργανισμός παραδέχεται στην επιστολή του ότι «Θα μπορούσε ο κ. Αριστείδου να είναι πιο έντονος αλλά αυτό πιθανώς να οδηγούσε σε χειρότερο αποτέλεσμα», καθώς «**Οι αντιδράσεις των ανθρώπων της Χρυσής Αυγής είναι γνωστές**», ενισχύει την άποψη της Αρχής ότι ο οργανισμός όφειλε να είναι πιο προσεκτικός και να είχε εξετάσει διπλά τις παραμέτρους γύρω από την εμφάνιση στο Δελτίο Ειδήσεων του κ. Κασιδιάρη, δεδομένου ότι εκ προοιμίου η Χρυσή Αυγή είχε προβεί σε γραπτούς – απαράδεκτους χαρακτηρισμούς κατά του Προέδρου της Δημοκρατίας. Εφόσον με αυτά τα δεδομένα, ο οργανισμός είχε αποφασίσει να προβάλλει τον κ. Κασιδιάρη και τις απόψεις που ο ίδιος πρεσβεύει, είχε την ευθύνη και όφειλε κατά την προπαρασκευή του Δελτίου Ειδήσεων να φροντίσει όπως λάβει όλα τα δέοντα μέτρα, ώστε η συζήτηση με τον καλεσμένο του κυλήσει σε κόσμιο επίπεδο, χωρίς χαρακτηρισμούς και δη κατά θεσμών όπως είναι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Εξάλλου είναι ενάντια στις αρχές της φυσικής δικαιοσύνης να κατηγορείται μέσω ενός τηλεοπτικού οργανισμού παγκύπριας εμβέλειας συγκεκριμένο πρόσωπο, και δη ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, χωρίς να του δίδεται η ευκαιρία να υπερασπιστεί τον εαυτό του.

Η Αρχή θεωρεί ότι η μεγαλύτερη δυνατή πρόσβαση του κοινού και η παραχώρηση βήματος σε αξιωματούχους, αλλά και απλούς πολίτες για να

εκφράζουν τις απόψεις τους είναι αναφαίρετο δικαίωμα του οργανισμού και στοιχείο, που στις πλείστες των περιπτώσεων, προάγει την έννοια της δημοκρατίας. Επιπρόσθετα, η Αρχή ενθαρρύνει την άσκηση τολμηρής και θαρραλέας κριτικής σε δημόσιους αξιωματούχους, καθώς διασφαλίζει τη διαφάνεια και την αξιοκρατία και προάγει τους δημοκρατικούς θεσμούς. Είναι όμως απαραίτητο αυτό να γίνεται στα πλαίσια ενός δίκαιου και τεκμηριωμένου διαλόγου και με τρόπο που να διασφαλίζεται ο σεβασμός προς την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη και την πολιτική δραστηριότητα κάθε δημόσιου αξιωματούχου, για τον οποίο γίνεται αναφορά. Επιπλέον, η άσκηση κριτικής, δύναται μεν να είναι καυστική, αλλά όχι σε βαθμό που να στερεί το δικαίωμα στα πρόσωπα τα οποία αναφέρονται να απολαύουν δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς. Αυτό εξάλλου προβλέπεται με σαφήνεια από συγκεκριμένες διατάξεις της Νομοθεσίας και η Αρχή είναι υποχρεωμένη να επιβάλει τις προβλεπόμενες από τη Νομοθεσία κυρώσεις.

Το θεμελιώδες δικαίωμα της ελευθερίας του λόγου και της καθ' οποιονδήποτε τρόπο έκφρασης, κατοχυρώνεται από το **άρθρο 19** του **Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας**, από το **άρθρο 10** της **Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου**, καθώς επίσης από το **άρθρο 11** του **Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης**. Πρόκειται για μια θεμελιώδη ατομική ελευθερία, η κατάκτηση της οποίας συνδέεται με την εδραίωση της δημοκρατίας.

Συγκεκριμένα, το **Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας**, στο **άρθρο 19** (εδάφια **1** και **2**) προνοεί ως ακολούθως:

- 1. Έκαστος έχει το δικαίωμα ελευθερίας του λόγου και της καθ' οιονδήποτε τρόπον εκφράσεως.*
- 2. Το δικαίωμα τούτο περιλαμβάνει την ελευθερίαν της γνώμης, της λήψεως και μεταδόσεως πληροφοριών και ιδεών άνευ επεμβάσεως οιασδήποτε δημοσίας αρχής και ανεξαρτήτως συνόρων.*

Ωστόσο, η αρχή της ελευθερίας του λόγου σε καμία περίπτωση δεν είναι απόλυτη, ούτε συνώνυμη της ασυδοσίας του λόγου. Εξου και το ίδιο το Σύνταγμα, στο εδάφιο 3 του **άρθρου 19**, θέτει τους εξής περιορισμούς στο δικαίωμα της ελευθερίας του λόγου:

3. Η ενάσκησις των δικαιωμάτων, περί ων η πρώτη και δευτέρα παράγραφος του παρόντος άρθρου, δύναται να υποβληθί εις διατυπώσεις, όρους, περιορισμούς ή ποινάς προδιαγεγραμμένους υπό του νόμου και αναγκαίους μόνον προς το συμφέρον της ασφαλείας της Δημοκρατίας ή της συνταγματικής τάξεως ή της δημοσίας ασφαλείας ή της δημοσίας τάξεως ή της δημοσίας υγείας ή των δημοσίων ηθών ή προς προστασίαν της υπολήψεως ή των δικαιωμάτων άλλων ή προς παρεμπόδισιν της αποκαλύψεως πληροφοριών ληφθεισών εμπιστευτικώς ή προς διατήρησιν του κύρους και της αμεροληψίας της δικαστικής εξουσίας.

Ανάλογα, το **άρθρο 10(1)** της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, το οποίο αφορά το δικαίωμα στην ελευθερία της έκφρασης προβλέπει ότι «...*Το παρόν άρθρον δεν κωλύει τα Κράτη από του να υποβάλωσι τας επιχειρήσεις ραδιοφωνίας, κινηματογράφου ή τηλεοράσεως εις κανονισμούς εκδόσεως αδειών λειτουργίας*», ενώ το **άρθρο 10(2)** της προαναφερθείσας Σύμβασης και πάλι θέτει όρους και περιορισμούς ως προς την άσκηση του δικαιώματος της ελευθερίας της έκφρασης ως εξής: *Η άσκησις των ελευθεριών τούτων, συνεπαγομένων καθήκοντα και ευθύνας δύναται να υπαχθί εις ωρισμένας διατυπώσεις, όρους, περιορισμούς ή κυρώσεις, προβλεπομένους υπό του νόμου και αποτελούντας αναγκαία μέτρα εν δημοκρατική κοινωνία δια την εθνικήν ασφάλειαν, την εδαφικήν ακεραιότητα ή δημοσίαν ασφάλειαν, την προάσπισιν της τάξεως και πρόληψιν του εγκλήματος, την προστασίαν της υγείας ή της ηθικής, την προστασίαν της υπολήψεως ή των δικαιωμάτων των τρίτων, την παρεμπόδισιν της κοινολογήσεως εμπιστευτικών πληροφοριών ή την διασφάλισιν του κύρους και αμεροληψίας της δικαστικής εξουσίας.*

Ως εκ τούτου, σε ένα δημοκρατικό καθεστώς θα πρέπει να υπάρχει ένα ισοζύγιο μεταξύ της ελευθερίας του λόγου και του σεβασμού των δικαιωμάτων των τρίτων, δύο εξίσου σημαντικών έννομων αγαθών. Στην προκειμένη περίπτωση, ο οργανισμός προέβη σε κατάχρηση του κατοχυρωμένου δικαιώματος της ελευθερίας της έκφρασης, αφού έχουν παραβιαστεί θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα προσώπου, για το οποίο γίνεται αναφορά. Από τα αποσπάσματα του υπό εξέταση προγράμματος, τα οποία η Αρχή έχει πιο πάνω παραθέσει, προκύπτει ότι κατά τη διάρκεια του εν λόγω προγράμματος, έγιναν αναφορές και σχόλια, μέσω των οποίων δεν διασφαλίζεται σεβασμός προς την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη και την πολιτική δραστηριότητα του Προέδρου Αναστασιάδη.

Συνοψίζοντας, η Αρχή επαναλαμβάνει ότι οι οργανισμοί οφείλουν να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί όσον αφορά στο περιεχόμενο των προγραμμάτων που μεταδίδουν, προκειμένου να διασφαλίζεται σεβασμός προς την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη, την επαγγελματική, επιστημονική, κοινωνική, καλλιτεχνική, πολιτική ή άλλη συναφή δραστηριότητα **κάθε προσώπου**, η εικόνα του οποίου εμφανίζεται στην οθόνη ή το όνομα του οποίου μεταδίδεται από τον οργανισμό ή γίνεται αναφορά ή μεταδίδονται γι' αυτό στοιχεία τέτοια που οδηγούν στην αναγνώριση της ταυτότητάς του. Ομοίως, κάθε πρόσωπο το οποίο συμμετέχει ή αναφέρεται σε πρόγραμμα, έχει το δικαίωμα να απολαύει δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς.

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αφού έλαβε σοβαρά υπόψη της όλα τα ενώπιον της στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων και των γραπτών απόψεων του οργανισμού για σκοπούς επιβολής κυρώσεων, ως επίσης τη φύση, τη βαρύτητα, τη διάρκεια και τη σοβαρότητα των παραβάσεων, αποφασίζει όπως επιβάλει στον οργανισμό, για τις παραβάσεις που έγιναν στις **17.11.2016**, κυρώσεις ως ακολούθως:

- Για την παράβαση του άρθρου 26(1)(ε) (υποστοιχείο 1) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2016, το διοικητικό πρόστιμο των €6.000.
- Για την παράβαση του Κανονισμού 21(3) (υποστοιχείο 2) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000), η Αρχή δεν επιβάλλει οιαδήποτε κύρωση, λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της παρούσας παράβασης με εκείνων του υποστοιχείου 1, στο οποίο έχει ήδη επιβληθεί κύρωση.
- Για την παράβαση του Κανονισμού 28(1) (υποστοιχείο 3) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000), την κύρωση της Προειδοποίησης.

Ο οργανισμός καλείται να εμβάσει προς την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου το διοικητικό πρόστιμο των €6.000 που του έχει επιβληθεί μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την κοινοποίηση σ' αυτόν της παρούσας απόφασης.

(Α. Κ. ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

κ.π.